

Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů v Praze – zal. 1922**Věstník****č. 237**

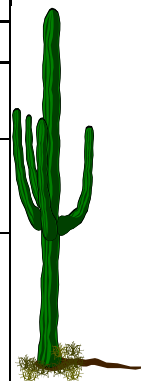
15. 2. 2020

1. Přednášky:

Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2

Každý 3. čtvrtek v měsíci, začátek v 18.00 hod., sál otevřen od 17.30 hod.

Termínový kalendář na rok 2020					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Únor	4.2.	4.2.	20.2.	20.2.	V. Jiránek – 7 let poté ... (vše o gymnokalyciích)
Březen	3.3.	3.3.	19.3.	19.3.	J. Bohata – Mexiko 2019 - Cesta za Thelocactus tepelmemensis a dalšími krásnými kaktusy a echeverieami
	28.3. 2020 – Symposium				
Předpokládaný program:					
<ul style="list-style-type: none"> • U. Eggli (Švýcarsko) – Rozmanitost čeledi Crassulaceae • T. Linzen (Německo) – Málo známá stanoviště rodu Mammillaria • B. Burke (GB) – Copiapoa • B. Potter (GB) – Etiopie 					
Duben	7.4.	7.4.	16.4.	16.4.	T. Procházka - Namaqualand
Květen	5.5.	5.5.	21.5.	21.5.	S. Stuchlík – Kvetoucí Rio Grande do Sul
	8. – 9.5. 2020 – Spolkový zájezd (Jižní Čechy)				
Červen		2.6.	18.6.		
	29.5. – 13.6. 2020 – Výstava				

2. Zprávy z výboru**2.1 Výroční zpráva SPKS za rok 2019 – část organizační**

V roce 2019 jsme absolvovali již 97. nepřetržitou sezónu činnosti Spolku!

Připravujeme se na 100leté výročí nepřetržité činnosti Spolku

Snažíme se plnit poslání Spolku, který byl zřízen za účelem sdružování zájemců o pěstování kaktusů a sukulentních rostlin, jejich šíření a propagaci se dá konstatovat, že stejně jako v uplynulých letech se jednalo o úspěšný rok.

Osvědčené schéma činnosti, je vyzkoušeno zatím není třeba měnit (ze strany členů nejsou žádné připomínky). Stále se potýkáme s obsazením (omlazením) výboru – viz dále bod 2.2.

Rok 2019 proběhl v mezích, které jsme si vytyčili a jsme je schopni ovlivňovat. Výbor Spolku pracoval ve složení, tak jak byl zvolen v roce 2016, na duben 2020 se připravují volby nového výboru.

Naše aktivity jsou následující:

- Pravidelné měsíční přednášky – vyjma prázdnin a měsíce června.
- Sympozion – většinou 4 až 5 přednášek, pokud je to možné, tak vždy nějaký přednášející ze zahraničí, účast cca 200 platících.
- Výstavy – ve spolupráci s BZ UK, 2 výstavy.
- Zájezd – vždy 8. května.
- Knihovna – pravidelně 2krát měsíčně. Mimo půjčování knih na místě možnost zapůjčení i poštou. Je využívána služba kopírování DVD.

Významně ovlivňujeme odbornou a organizační činnost v rámci Společnosti českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů:

- Celostátní výbor – v současné době máme zastoupení 3 členů, I. Běťák je tajemníkem Společnosti, P. Pavelka, L. Berka jsou členy.
- Redakční a vydavatelská rada – 7 členů: I. Běťák je předseda redakční a vydavatelské rady, Jiří Štembera – grafický redaktor + příprava tisku, V. Šedivý, Z. Janeba, L. Berka, J. Bohata, P. Pavelka členové.
- Distribuce tisku – I. Běťák.
- Atlas kaktusů - L. Berka vedoucí redakčního kruhu, řada pražských členů i autory textů nebo fotografií.

Ostatní aktivity:

- Spolupracujeme s Botanickou zahradou UK při pořádání výstav a pravidelných přednášek (děkujeme za přízeň panu řediteli Pavlatovi).
- Vydáváme 4krát ročně Věstník, který dostává každý člen Spolku a předsedové ostatních kaktusářských organizací v Česku a na Slovensku.
- Provozujeme www stránku, kterou administruje B. Sochor (stále je velmi kladně hodnocena v rámci ČR)
- Provozujeme facebook, zabezpečuje J. Vařečka (<https://www.facebook.com/SPKSPraha>, rovněž kladné hodnocení – máme několik set oficiálních registrovaných fanoušků)
- Snažíme se zaznamenávat všechny přednášky na video, videa jsou k půjčování (kopírování) v knihovně
- Pravidelně doplňujeme knihovnu o nové knihy a časopisy z tuzemska i ciziny

L. Berka

2.2 Volby výboru SPKS – duben 2020

- Výbor na svých prosincových a lednových schůzích projednal návrh kandidátky členů výboru na další čtyřleté volební období. Všichni současní členové souhlasí dle svých možností s pokračováním.
- Kandidátka tedy je: Berka L., Běťák I., Halbich K., Heřtus P., Chadraba V., Kašpar V., Pavelka P., Rácová J., Roubíček V., Sochor B., Šedivý V., Šnajperková M., Vaněk, Vařečka J., Veverka M., Zlesák P..
- Volební schůze proběhne na začátku dubnové přednášky 16. 4. 2020.
- Bohužel přes všechny výzvy zatím nepotvrdil nikdo mladší zájem o pomoc ve výboru našeho Spolku.
- Do volební komise výbor navrhuje J. Bohatu, M. Šnajperkovou a P. Zlesáka.

Předseda Ing. I. Běťák

2.3 Jarní výstava

Pražský spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů se již řadu let prezentuje vždy velmi úspěšnou jarní výstavou ve sklenících botanické zahrady UK na Slupi. Náš spolek má více než 500 členů a každý rok vystavuje zhruba deset stále stejných pěstitelů. Prosíme proto i ostatní, i drobnější pěstitele, kteří určitě mají pěkné rostliny, aby přispěli k ještě lepšímu obrazu výstav, třeba jen jednou nebo dvěma rostlinami. Každá rostlina se zúčastní soutěže o nejhezčí rostlinu výstavy a každý vystavující dostane malý dárek a pozvání na slavnostní otevření výstavy.

V případě, že se rozhodnete pomoci oživit naši výstavu, kontaktujte nás:

V. Roubíček, e-mail: marie1951@seznam.cz

K. Halbich, e-mail : karel.halbich@volny.cz

Za Vaši ochotu vystavit rostliny, Vám jménem výstavního výboru SPKS Praha děkuje Karel Halbich.

Jarní výstava - prodej

Přihlášky do prodeje rostlin posílejte do 20.4. 2020, a to písemně či e-mailem na adresu Karel Halbich, K lukám 649, Praha 4 - 14200. E- mail : karel.halbich@volny.cz. Přihlášky můžete předat i na členské schůzi a sympoziu.

Podmínky prodeje rostlin budou přihlášeným rozeslány v prvním květnovém týdnu.

K. Halbich

2.4 Knihovna SPKS je Vám k dispozici!

Naše spolková knihovna je otevřená všem členům, i korespondenčně. Věnujeme část spolkového rozpočtu na neustálé doplňování knihovny. Aktuální stav literatury a DVD je k dispozici na webových stránkách Spolku: <http://www.spks.cz/knihovna.html>.

Těšíme se na shledání s vámi v pravidelných dnech – každé první úterý v měsíci od 16 do 17 hod (v tento den následuje výborová schůze) a 3. čtvrtek v měsíci, od 16.30 do 17.30 hod (následuje přednáška).

Nabízíme DVD záznamy z našich přednášek, přednášku Vám vypálíme na DVD a po zaplacení poplatku je vaše na věky.

3. CO BYLO

3.1 Přednáška 21.11. 2019 – Petr Pavelka – Tanzanie

Toho dne byla Praha totálně ucpaná, Petr jel z Letňan 115 minut a dorazil pozdě. Počkat si, se ale rozhodně vyplatilo. Přednáška by se mohla jmenovat **ZA SUKULENTY DO JIŽNÍ TANZÁNIE PO STOPÁCH ERNSTA SPECKSE**. Petr vyprávěl o cestě, kterou podnikl na sklonku roku 2018 s předsedou Euphorbia Society Rikusem van Veldhuisenem. Tomu se pobyt v Tanzánii příliš nevydařil. Už třetí den se mu odchlípla oční sítnice a na jedno oko oslepl. Petr ho musel poslat soukromým letadlem do Keni a následně do Holandska. Rikus pak jen na dálku pomáhal s určováním pryšcovitých rostlin a Petr zamířil k jezeru Malawi, domorodci zvanému Jezero a do Livingstonových hor pouze s místním průvodcem. Jak je u Petra zvykem, ukázal nám nejen mnoho krásných rostlin, ale popsals i zemi, její poměry a atmosféru, pohovořil o lidech různých kmenů. Tanzánii vyhodnotil jako zemi přívětivou, relativně bezpečnou a turisticky a botanicky velmi zajímavou.

Z široké škály rostlin zmíním jen několik málo na úrovni rodů: *Dorstenia* s extavagantními květy, *Adenium* a *Adenia*, *Kniphophia* považovaná Specksem z dálky jednoho kilometru za *Aloe*, skutečná *Aloe*, ze smrdutek *Huernia* a *Orbea*, také *Raphionacme*, *Brachystelma* s *Ceropegia*, kaudexní *Gerardanthus*, *Momordica* a *Fockea*, mnohé cibule jako *Schizobasis* a *Ledebouria*, často *Sansevieria*, občas *Pterodiscus*, horský *Aellolanthus*, nepřehlédnutelná *Adansonia*, *Senecio* či *Kleinia*, nesukulentní *Gloriosa* a slaměnka *Helichrysum*. Velké množství druhů rostlin dříve zvaných *Monadenium*, dnes zahrnutých do rodu *Euphorbia* – což mnozí z nás nechtějí akceptovat. Z opravdových pryšců pak *E. specksii*, *candelabrum*, *quadrangularis*, *proballyana*, *bussei* var. *bussei*, *dumeticola*, *isacantha*, *tetracanthoides*, *angustiflora* a oblíbená *E. greenwayi*, na jejíž jed je Petr hodně citlivý.

S určováním rostlin pomáhala i prezidentka Euphorbia Society, čilá dvaosmdesátiletá Susan Carterová Holmesová.

Petr Pavelka se do Tanzánie zase brzy vypraví a tak doufám, že se s jeho fotografiemi a zajímavým povídáním zase setkáme, ať už v geoposluchárně na Albertově, nebo jinde v Evropě, Americe, Asii, Antarktidě (?), či kde Petr bude přednášet. A třeba ho pozveme i do Skochovic!

O. Melichar

3.2 Přednáška 19.12. 2019 – Tradiční vánoční schůze – kvíz, spolkový program

Vánoční „besídka“ se uskutečnila v zaběhlém schématu, který nás provází asi již od nepaměti. První část byla věnována vědomostnímu kvízu, hlavním tématem byla osobnost A. V. Friče, kde jsme vzpomněli výročí jeho úmrtí. V kvízu jsme probrali nejen rostlin spjaté s AVF, ale i jeho rodinné poměry a „pikantnosti“ jeho života. Z položených 19 otázek se ukázal jako největší znalec AVF pan V. Myšák, na druhém pomyslném stupínku se umísili pánové Z. Podroužek a J. Bohata, na třetím pánové Potměšil, Hyan a Procházka.

Druhou částí byla přehlídka příspěvků jednotlivých členů. Děkujeme J. Hauserovi za pohled na rostliny z jeho sbírky, A. Quaiserovi za přehled *Echinocereus* v jeho sbírce, B. Synáčkovi za obrázky ze zájezdu 2019 a následovně pohledu do sbírky R. Slaby a na vlastní delospermy. Přehlídku zakončil Z. Podroužek průřezem obrázků z různých sbírek.

Ještě jednou děkujeme všem, kteří se zasloužili za pěkný předvánoční podvečer a příspěvky do tomboly.

L. Berka

3.3 Přednáška 16.1. 2020 – Zlatko Janeba - Opuncie jihu západu USA

Každá přednáška Zlatka Janeby je pro mne důvod k tomu, bych ji viděl. Zlatkův stručný a fundovaný komentář, podložený i zkušenostmi z vlastní sbírky, kde se s rostlinami nemazlí, je pro mne značně inspirující. Vše doprovázejí kvalitní obrázky, a to nejen rostlin, ale i zajímavostí, na které může cestovatel narazit. V tomto duchu se odehrála i přednáška **Opuncie jihu západu USA**. Myslím si, že Zlatkův úkol, který si sám stanovil, přesvědčit posluchače, že stojí za to pěstovat opuncie, se podařil. Viděli jsme průřez výskytu opuncí jihu západu USA, jak je na svých cestách potkával. Byly nám představeny různé druhy, různě kvetoucí a vysvětleny příbuzenské vztahy mezi nimi. Zaujal mne Zlatkův názor, že se většinou jedná o „promiskuitní“ rostliny čili, že jsou ochotny se zkřížit navzájem, kdy to jde. Byly diskutovány pojmy mrazuvzdornost a zimuvzdornost, jejich vlastnosti se odvíjejí od podmínek na původním stanovišti. Co jsme viděli? Jen stručně, např. *O. basilaris*, *whitneyana*, *polyacantha* v. *erinacea*, *aurea*, *hystricina*, *ursina*, *tortispina*.

Mimo opuncí bych nerad zapomněl na obrázky borovic osinatých (nejstarší žijící organismy současnosti). Díky za pěknou přednášku.

L. Berka

3.4 Setkání přátel sukulentů: 31.8. 2019

Na hranici čtvrtí Na břehu a U silnice význačné středočeské obce Skochovice se v tradičním termínu posledního prázdninového víkendu konalo jubilejní páté Setkání přátel sukulentů. Bylo věnováno ne méně, než deseti jubilantům. David Livingstone, Miroslav Zikmund, Josef Soukup, Jan Gratias, Jan Nosek, Jaroslav Hušner, Rikus van Veldhuisen, Ivo Žídek, Jiří Maule a Ota Melichar – to jsou oni a většina z nich si ovace vychutnala přímo na místě.

První část akce začala jako vždy v pátek zvečera. Je pouze pro zvané VIP hosty a náhodné kolemjdoucí. Povídáním o mrazuvzdorné expozici rostlin Lesotha v univerzitní pražské botanické zahradě zahájil blok přednášek Tomáš Procházka. O výpravě šesti odborníků na meteority v lednu 2017 do Namibie pokračoval Ota Melichar a půlnoční jízdu po Tanzánii a přilehlých zemích předvedl Roman Štarha. První den setkání zakončila Radka Matulová Večerkou pro Jirku.

Od časného sobotního rána se v kuchyni otáčela Jana Malířová s rodinou, aby sjíždějící se hosté z několika zemí Evropy netrpěli hladem a žízní. Od osmé ranní byl na patnácti stolech zahájen prodej sukulentů a po deváté již zmíněné blahořečení jubilantů otevřelo hlavní program. Předseda Euphorbia Society Holanďan Rikus van Veldhuisen byl pozván díky dotaci Spolku pražských kaktusářů. Vysvětlil systematiku rodu *Euphorbia*, nedávno rozšířeného o dřívější rod *Monadenum*. Dalším přednášejícím byl znovu neúnavný Roman Štarha s rostlinami Somálska a na závěr Bořek Prokeš pohovořil o nepěkných vyhlídkách přírody a turistiky na Madagaskaru. Celé Setkání uzavřela bohatá tombola a vyhlášení nejkrásnější rostliny v sále. Tou se stala *Euphorba denisii*, která přijela z Nizozemska a měla namířeno do Plzně. Celou akci fotografovala dokumentaristka Katka Nguyen.

Hned na této akci se uzavíraly kontrakty na 29.8.2020 – tedy na šesté Setkání přátel sukulentů ve Skochovicích. Přítel Ivan Běťák za pražský Spolek opět přislíbil finanční podporu pro zahraničního

hosta, o Somalilandu bude přednášet Tomáš Mazuch a v jednání je další východoafrické téma Slávy Vlka.

Tak přátelé, šup s tím do diářů...

O. Melichar

4. CO BUDE

4.1. Tradiční pražské sympozium - 28.3. 2020

Místo: Velký sál Obvodního úřadu Praha 8 Libeň (kapacita 240 osob) - na stejném místě jako loni. Zenklova 43/8 – výstup z metra trasy B stanice Palmovka. Zenklova ulice vede přímo od metra. Pěšky to je asi 5-7 minut, nebo jedna stanice tramvají. Před budovou a v okolí je možnost parkovat.

Čas: od 9,00 do 17,00 (otevřeno od 8.00)

Vstupné: 100,-Kč (placeno na místě)

V prodeji budou i přebytky starších časopisů, literatury a také kaktusy a sukulenty.

Program:

Úvod – Ing. Ivan Běťák - předseda

Přednášky: cca 60-80 minut – Pořadí přednášek bude upřesněno při zahájení

- U. Eggli (Švýcarsko) – Rozmanitost čeledi *Crassulaceae*
- T. Linzen (Německo) – Málo známá stanoviště rodu *Mammillaria*
- B. Burke (GB) – *Copiapoa* a její přátelé
- B. Potter (GB) – Etiopie

Urs Eggli studoval systematickou botaniku na Univerzitě Curichu (University of Zürich). V magisterské práci se věnoval anatomii *Cactaceae* a doktorát obhájil zpracováním rodu *Rosularia* (*Crassulaceae*). Více než 30 let pracuje jako vědecký asistent a kurátor ve světoznámé Sukulentní sbírce města Curych (Sukkulenten-Sammlung Zürich). Zajímá se o všechny aspekty sukulentní botaniky. Jako editor zpracoval 6 dílný "Illustrated Handbook of Succulent Plants".

Čeď *Crassulaceae* je jedinou sukulentní čeledí, jejíž někteří zástupci jsou původem z Evropy. Přednáška bude ilustrovat morfologickou rozmanitost rodů a druhů a bude se věnovat problémům spojeným s výběrem znaků pro jejich klasifikaci. Krátkou taxonomickou historií doplní současný stav klasifikace.

Brendan Burke V této přednášce se s vámi podělím o své zkušenosti, ukáži jak rostliny tak lidi, které jsem potkal. Přestože ekonomický vývoj Chile (zejména důlní průmysl, na kterém je založeno bohatství státu) zpřístupnil pro botaniky a kaktusáře-amatéry nové oblasti, moje cesty se neobešly bez dobrodružství, chyb a nehod. Za 25 let cestování jsem viděl většinu kaktusů Atacamy, jak vzácné tak běžné druhy, nádherné jedince a chtěl bych s podělit o své nejlepší zážitky – včetně zemětřesení v roce 2010 prožitém v 7. patře hotelu. Toto však nutně nedoporučuji.

Měl jsem štěstí na chilské přátele – někteří sdíleli naši lásku ke kaktusům, jiní nás považovali za bláznivé cizince potulující se v pouštích, kteří kempují pod hvězdami nebo spí v pronajatých džípech. Odměnou za způsob cestování jsou nálezy rostlin a úchvatné vyhlídky do krajiny. Chile je vášeň, posedlost a zábava. Nabízí mnoho k obdivu a doufám, že jsem vás tímto krátkým úvodem nabudil, abyste proukoukali vše, co tato dlouhá, úzká a nádherná země nabízí.

Těšíme se na Vaši účast.

P. Pavelka

4.2 8. – 9.5. 2020 – Spolkový zájezd (Jižní Čechy)

Odjezd 8.5. 2020 7:00 Praha 5, Ženské domovy (jako tradičně), státní svátek (!), tak pozor, budou zavřena velká nákupní centra. Jedeme směr České Budějovice, cestou přes Tábor. Oběd "někde" cestou, v ČB zajištěno ubytování, večeře i snídaně bude nedaleko. 9.5. dopoledne sbírky v okolí, oběd v Globusu v ČB a vyrazíme směr Praha, Písek, přes Tálín, pan Slaba je domluven. Celkem je plánováno 6-8 sbírek. Návrat v cca 19-20 hodin.

Nejprve je ale NUTNÉ se přihlásit emailem, dostanete potvrzení a další instrukce a i jak zaplatit.

Kolem 25.2. 2020 dostanou účastníci zájezdu podrobnější informace.

Přihlášky posílejte na jiri.varecka@seznam.cz (přihláška = jméno + datum narození + číslo mobilního telefonu).

Cena 900,-Kč, platba na účet SPKS (4431570257/0100) (v.s. = číslo mobilu), nebo na schůzi.

(Potvrzení o provedené platbě si vezměte sebou do KaktusBusu).

Vzhledem k dalším zákonným úpravám, dříve EET, nyní ještě IDD, nemohu zpracovávat vaše osobní údaje a tedy letos NEBUDETE MÍT CESTOVNÍ POJIŠTĚNÍ (úrazové) a ani POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI na naší cestu. Proto Vás všechny žádám, abyste se pojistili sami.

Těším se po roce na setkání. Jirka Vařečka - 603 46 76 96

J. Vařečka

4.3 53. Výstava Kaktusy a sukulenty 2020: 29.5. – 13.6. 2020

**Výstava bude otevřena od pátku 29.5. 2020 do soboty 13.6. 2020,
otevírací doba bude od 10 hod do 17 hod.
(pokladna se uzavírá v 16.30)**

K. Halbich

5. Různé

5.1 Příspěvky do Věstníku posílejte na adresu:

jednatel SPKS: Ing. Lubomír Berka, Libice 10, Rybníky, 263 01, e-mail: berka.frailea@seznam.cz
předseda SPKS: Ing. Ivan Běťák, Pod Lesem 27, 143 00 Praha 412, e-mail: betak@volny.cz
<http://www.spks.cz/>; <https://www.facebook.com/SPKSPraha>